

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

12 юни 2014 година*

„Обжалване — Картели — Италиански пазар за изкупуване и първична преработка на суров тютюн — Решение, с което се установява нарушение на член 81 ЕО — Освобождаване от глоби — Задължение за сътрудничество — Право на защита — Граници на съдебния контрол — Право на справедлив съдебен процес — Разпит на свидетели или изслушване на страни — Разумен срок — Принцип на равно третиране“

По дело C-578/11 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 18 ноември 2011 г.,

Deltafina SpA, установено в Орвието (Италия), за което се явяват J.-F. Bellis, F. Di Gianni и G. Sorro, avvocati,

жалбоподател,

като другата страна в производството е:

Европейска комисия, за която се явяват Ё. Gippini Fournier и L. Malferrari, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta, председател на състав, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot и Ал. Арабаджиев (докладчик), съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 13 ноември 2012 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 27 март 2014 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: италиански.

Решение

- 1 С жалбата си Deltafina SpA (наричано по-нататък „Deltafina“) прави главно искане, от една страна, за отмяна на решение на Общия съд на Европейския съюз Deltafina/Комисия (T-12/06, EU:T:2011:441, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което е отхвърлена жалбата му за отмяна на Решение C(2005) 4012 окончателен на Комисията от 20 октомври 2005 г. относно производство по прилагане на член [81, параграф 1 ЕО] (Дело COMP/C.38.281/B.2 — Суров тютюн — Италия) (наричано по-нататък „спорното решение“), или, при условията на евентуалност, за намаляване на наложената му със спорното решение глоба и от друга страна, за отмяна на спорното решение в частта, която се отнася до жалбоподателя, и за отмяна или намаляване на наложената му с това решение глоба и евентуално искане за връщане на делото на Общия съд.

Обстоятелства, предхождащи спора

- 2 Deltafina е италианско дружество, чиято основна дейност е първичната преработка на суров тютюн и продажбата на преработения тютюн. Това дружество се притежава изцяло от американското дружество Universal Corp. (наричано по-нататък „Universal“) със седалище Ричмънд (САЩ).
- 3 От 3 до 5 октомври 2001 г. Европейската комисия извършва на основание член 14 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ L3, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3) проверки, в частност в седалищата на Fédération européenne des transformateurs de tabac (Европейска федерация на преработвателите на тютюн) в Брюксел (Белгия) и на тримата основни испански преработватели на суров тютюн. Тази федерация незабавно уведомява за проверките членовете си, един от които е Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani (АРТИ) (Професионално сдружение на италианските преработватели на тютюн).
- 4 На 19 февруари 2002 г. Deltafina подава до Комисията заявление за освобождаване от глоба съгласно част А от Известието на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството от 2002 г.“). Заявлението се отнася до твърдян картел между преработвателите на суров тютюн на италианския пазар.
- 5 На 6 март 2002 г. Комисията уведомява Deltafina, че заявлението му отговаря на условията, посочени в Известието относно сътрудничеството от 2002 г., и че при приключване на административното производство ще го освободи от глоба в съответствие с поисканото в заявлението, стига дружеството да отговаря на всички условия по точка 11 от известието.
- 6 На 14 март 2002 г. е проведена среща между службите на Комисията и представителите на Deltafina и Universal за обсъждане на условията на сътрудничеството на Deltafina с Комисията (наричана по-нататък „срещата от 14 март 2002 г.“).
- 7 На тази среща службите на Комисията уточняват, че възнамеряват да извършат внезапни проверки във връзка с разкрития от Deltafina картел, че не е възможно тези проверки да се извършат преди 18 април 2002 г., поради което, за да се постигне целта им, е необходимо да се запази поверителност до тази дата (точка 412 от мотивите на спорното решение).
- 8 Deltafina обяснява, че ще бъде невъзможно да не разкрие, че е подало заявление за освобождаване от глоба, до предвидената за проверките дата, тъй като предстои провеждане на срещи на АРТІ, на които ще бъде трудно запазването на поверителност във връзка със

заявлението, и тъй като трябва да информира средните си управленски кадри, както и да разкрие, че е подало това заявление, във връзка със засягащи Universal операции за финансиране в САЩ (точка 413 от мотивите на спорното решение).

- 9 Комисията отчита тези трудности и иска от Deltafina, като се има предвид, че съществува опасност довеждането на тези сведения до знанието на останалите членове на картела да попречи на планираните проверки, да представи в още по-кратък срок доказателства и редица сведения, които да ѝ позволят да извърши проверките (точки 413—417 от мотивите на спорното решение).
- 10 На 22 март 2002 г. представителите на Deltafina провеждат с длъжностното лице на Комисията, натоварено със съответната преписка, телефонен разговор (наричан по-нататък „телефонният разговор от 22 март 2002 г.) по няколко въпроса във връзка със сътрудничеството на Deltafina с Комисията (точки 418—420 от мотивите на спорното решение и точки 10, 157 и 158 от обжалваното съдебно решение).
- 11 На 4 април 2002 г., на заседание на бюрото на АРТІ генералният директор на Deltafina разкрива пред присъстващите, че дружеството сътрудничи на Комисията (наричано по-нататък „извършеното на 4 април 2002 г. разкриване на информация“). На същата дата Dimon Italia Srl (наричано по-нататък „Dimon Italia“) и Transcatab SpA (наричано по-нататък „Transcatab“), чиито представители присъстват на това заседание, също подават заявления на основание Известието относно сътрудничеството от 2002 г., без да споменават изявленията на генералния директор на Deltafina, направени на заседанието на АРТІ (точки 421—426, 454 и 455 от мотивите на спорното решение).
- 12 На 18 и 19 април 2002 г. Комисията извършва проверки по реда на член 14 от Регламент № 17 в помещенията на Dimon Italia и Transcatab, както и в тези на Trestina Azienda Tabacchi SpA и Romana Tabacchi SpA (точка 428 от мотивите на спорното решение).
- 13 На 29 май и 11 юли 2002 г. се провеждат други две срещи между представителите на Deltafina и службите на Комисията, на които нито Deltafina, нито Комисията повдигат въпроса за поверителността на подаденото от дружеството заявление за освобождаване от глоба и Deltafina не споменава, че на заседанието на бюрото на АРТІ на 4 април 2002 г. е разкрило пред Dimon Italia и Transcatab, че е подало такова заявление (точки 420 и 429 от мотивите на спорното решение).
- 14 На 25 февруари 2004 г. Комисията изпраща изложение на възраженията до редица предприятия или сдружения на предприятия, между които Deltafina, Universal, Dimon Italia и Transcatab.
- 15 На 22 юни 2004 г. се провежда изслушване с участието на Deltafina. По време на това изслушване представител на Dimon Italia привлича вниманието на Комисията върху два документа, приложени към преписката при извършените от Комисията проверки в помещенията на Dimon Italia и представляващи ръкописни бележки, които обобщават изявленията на генералния директор на Deltafina на заседанието на бюрото на АРТІ от 4 април 2002 г.
- 16 На 21 декември 2004 г. Комисията приема допълнение към изложението на възраженията от 25 февруари 2004 г., с което уведомява Deltafina и останалите засегнати предприятия за своето намерение да не освобождава посоченото дружество от глоба, тъй като то не е изпълнило задължението за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г.

- 17 На 20 октомври 2005 г. Комисията приема спорното решение, в член 1 от което установява по-специално, че с участието си в споразумения и/или съгласувани практики в сектора на суровия тютюн в Италия от 29 септември 1995 г. до 19 февруари 2002 г. Deltafina и Universal са нарушили член 81, параграф 1 ЕО. С член 2 от това решение на Deltafina и Universal е наложена солидарно глоба в размер на 30 000 000 EUR за нарушенията, посочени в член 1.
- 18 Комисията взема предвид действителното сътрудничество на Deltafina като смекчаващо обстоятелство и намалява с 50 % глобата, която трябва да се наложи на това дружество. Комисията по-специално признава, че още отначало Deltafina е допринесло съществено за нейното разследване и никога не е оспорвало фактите.
- 19 Що се отнася до заявлението на Deltafina за освобождаване от глоба, Комисията счита, че задължението за сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Изявлението относно сътрудничеството от 2002 г., предполага въздържане от всякакви действия, които биха могли да ѝ попречат да разследва и/или да установи нарушението. Комисията добавя, че това изключва всякакво разкриване на заявлението за освобождаване от глоба в момент, когато Комисията още не е извършила проверки и секторът още не знае за предстоящите проверки. Всъщност според нея съществува опасност такова разкриване необратимо да попречи на ефикасността на извършваните от нея проверки и с това да попречи на установяването на нарушението (точки 432 и 433 от мотивите на спорното решение).
- 20 Комисията уточнява, че „присъщото напрежение“ между това задължение и задължението, посочено в точка 11, буква б) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., по силата на което заявителят трябва да преустанови участието си в нарушението най-късно в деня на подаване на заявлението за освобождаване от глоба, не му дава право доброволно да информира другите участващи в картела за подаването на заявление за освобождаване от глоба (точка 434 от мотивите на спорното решение).
- 21 Комисията стига до извода, че Deltafina не е изпълнило това задължение, тъй като, макар да е знаело, че Комисията възнамерява да извърши проверки в периода 18—20 април 2002 г., преди извършване на проверките неговият генерален директор доброволно е уведомил двамата си основни конкуренти за подаването на заявление за освобождаване от глоба (точки 441—444 и 460 от мотивите на спорното решение).
- 22 Комисията добавя, че нито обсъждането по време на срещата от 14 март 2002 г., нито нейното последващо поведение са оставили каквото и да е място за съмнение относно това, че никога не е приемала за неизбежно разкриването на подаденото от Deltafina заявление за освобождаване от глоба на неговите конкуренти и следователно за невъзможно извършването на проверките. Поддържа, че ясно е посочила, че за да може да подготви проверките, е необходимо запазване на поверителност за още един месец (точки 445—448 от мотивите на спорното решение).
- 23 Комисията твърди, че е признала както че на Deltafina на практика ще е трудно да запази поверителността на заявлението за освобождаване от глоба, така и че е твърде вероятно проверките да не бъдат извършени, ако на Deltafina се наложи да разкрие на своите конкуренти подаването на заявление. Подчертава, че след като не е имало заплахата, която да принуди генералния директор на Deltafina на 4 април 2002 г. да разкрие информация, извършеното на тази дата разкриване на информация е било доброволно и по негова инициатива (точки 450—453 и 459 от мотивите на спорното решение).
- 24 Тази институция счита, че посоченото поведение е напълно необосновано (точки 454—459 от спорното решение).

- 25 Комисията също така уточнява, че след като Deltafina не я е уведомило по-специално за извършеното на 4 април 2002 г. разкриване на информация, може да се предполага, че то не е очаквало институцията да одобри поведението му (точка 449 от мотивите на спорното решение).
- 26 Ето защо Комисията заключава, че по „всички гореизложени съображения, [...] като на заседанието на АРТІ от 4 април 2002 г. доброволно е разкрило, че е подало заявление за освобождаване от глоба, Deltafina не е изпълнило задължението си по точка 11, буква а) от Известието за сътрудничеството от 2002 г.“ (точка 460 от мотивите на спорното решение).

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 27 На 19 януари 2006 г. Deltafina подава пред Общия съд жалба с главно искане за отмяна на наложената със спорното решение глоба и с евентуално искане за нейното намаляване.
- 28 В подкрепа на жалбата си Deltafina изтъква седем основания, четири от които във връзка с главното искане за отмяна на спорното решение в частта, с която му е наложена глоба, и три във връзка с евентуалното искане за намаляване на размера на тази глоба.
- 29 Общият съд отхвърля всички изтъкнати от Deltafina основания с изключение на шестото, от което Deltafina се отказва.

Искания на страните

- 30 Deltafina иска от Съда:
- главно, да отмени обжалваното съдебно решение изцяло или отчасти, да отмени спорното решение в частта, която се отнася до него, и да отмени или намали наложената му глоба,
  - при условията на евентуалност, да върне делото за ново разглеждане от Общия съд и
  - да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.
- 31 Комисията иска от Съда:
- да отхвърли жалбата,
  - да осъди Deltafina да заплати съдебните разноски.

По жалбата

- 32 В подкрепа на жалбата си Deltafina излага четири основания. Най-напред следва да бъдат разгледани заедно първото и второто основание, след това четвъртото основание и накрая третото основание.

По първото и второто основание

Доводи на страните

- 33 В рамките на първото си основание Deltafina най-напред твърди, че Общият съд не се е произнесъл по основанията, че срещата от 14 март 2002 г. позволявала на Deltafina да заключи, че Комисията го е освободила от задължението за поверителност, поради което с извършеното на 4 април 2002 г. разкриване на информацията то не нарушило задължението си за сътрудничество.
- 34 По-нататък Deltafina подчертава, че извършеното на 4 април 2002 г. разкриване на информацията е единственото нарушение на задължението за сътрудничество, за което според спорното решение дружеството носи отговорност. Ето защо, като приел, че Deltafina е нарушило задължението за сътрудничество с това, че не е уведомило Комисията за разкриването на информацията, Общият съд нарушил правото на защита и надвишил правомощията си, които се изчерпват с преценка на законосъобразността на спорното решение.
- 35 Накрая, Deltafina счита, че в точка 149 от обжалваното съдебно решение Общият съд заместил уговореното между това дружество и Комисията на срещата от 14 март 2002 г. със собственото си виждане относно задълженията за сътрудничество на дружеството. За да определи обаче точното съдържание на задължението за сътрудничество, Общият съд трябвало да вземе предвид уговорените условия на сътрудничеството.
- 36 Всъщност Общият съд изходил от погрешно определената предпоставка, че пропускът на Deltafina да уведоми Комисията за разкриването на заявлението за освобождаване от глоба, при всяко положение представлява нарушение на задължението за сътрудничество, доколкото квалификацията на тези факти зависи от уговорените условия на сътрудничеството. Комисията обаче можела, както се потвърждавало от точка 12, буква а) от Известие на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 298, 2006 г., стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 5, стр. 3), да даде разрешение за разкриване на посоченото заявление за освобождаване от глоба.
- 37 В случая даването на такова разрешение се извеждало от срещата от 14 март 2002 г. Всъщност въз основа на съставените при провеждане на тази среща протоколи и по-нататъшното поведение на съответните страни Общият съд трябвало да установи, че Deltafina и Комисията са се съгласили, че това разкриване е неизбежно, поради което дружеството има по-тежкото задължение да представи бързо други доказателства.
- 38 Deltafina уточнява, че от протоколите от срещата от 14 март 2002 г. е видно, че не е бил обсъждан въпросът дали това разкриване трябва да е „доброволно и по негова инициатива“, или „принудително и при поискване“, и счита, че при това положение преценката на Общия съд, която отчита под каква форма е разкриването, се основава на извършена по-късно възстановка на случилото се, което е неприемливо. Deltafina счита, че при всяко положение всяко съмнение във връзка със съдържанието на твърдяното споразумение относно условията на сътрудничеството му трябва да е в негова полза.
- 39 Второто поддържано от Deltafina основание е, че Общият съд е нарушил членове 65 и 68 от своя процедурен правилник, като в съдебното заседание е събрал устни показания от неговия адвокат R. и от г-н V. E., натовареното с преписката длъжностно лице от Комисията, в качеството им на участници в срещата от 14 март 2002 г., тоест разпитал ги е като свидетели, без да уточни с определение фактите, които трябва да установят, без те да са положили клетва и без да се изготви протокол за показанията им.

40 Според Deltafina в точка 159 от обжалваното съдебно решение Общият съд се е основал на показанията на г-н V. E., за да приеме за установено, че той не е разбрал, че Deltafina възнамерява да извърши разкриване на информация на 4 април 2002 г., и при всяко положение не е дал съгласието си за това. Като не съпоставил тези показания с показанията на адв. J., когото не разпитал като свидетел, Общият съд нарушил правото на Deltafina на справедлив съдебен процес.

41 Комисията оспорва доводите на Deltafina.

Съображения на Съда

42 Що се отнася до допустимостта на доводите, обобщени в точка 33 от настоящото решение, които Комисията счита за недопустими, следва да се установи, че Deltafina не иска от Съда да прецени наново фактите, а да установи липса на мотиви в обжалваното съдебно решение. Следователно тези доводи са допустими.

43 Що се отнася до допустимостта на доводите, обобщени в точки 35 и 36 от настоящото решение, следва да се посочи, че Deltafina твърди, че при определяне на съдържанието на задължението на дружеството за сътрудничество Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото. Ето защо и тези доводи са допустими.

44 За сметка на това, както Комисията основателно поддържа, с доводите, обобщени в точки 37 и 38 от настоящото решение, Deltafina оспорва фактическа преценка на Общия съд, без да твърди, че той е изопачил доказателствата. Според постоянната практика на Съда обаче проверката на фактическите преценки на Общия съд е извън компетентността на Съда, поради което тези доводи следва да се отхвърлят като недопустими.

45 По същество следва да се посочи, че доводите на Deltafina, обобщени в точки 33 и 34 от настоящото решение, са, от една страна, за липса на произнасяне по основанията, че Комисията освободила дружеството от задължението за поверителност, и от друга страна, за незаконосъобразна замяна на мотивите, с която Общият съд е превишил правомощията си.

46 Що се отнася до първата част от доводите на Deltafina, следва да се посочи, че в точка 160 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че не е възможно Комисията предварително да е разрешила на Deltafina по своя инициатива да извърши разкриването на информация на 4 април 2002 г., тъй като това дружество не е успяло да докаже, че преди това надлежно е уведомило Комисията за намеренията си.

47 Като изхожда най-вече от това съображение, в точка 173 от посоченото решение Общият съд потвърждава преценката на Комисията, че Deltafina е нарушило задължението си за сътрудничество.

48 В това отношение от точки 441, 450 и 460 от мотивите на спорното решение следва, че Комисията е приела, че когато предприятие — участник в картел, доброволно и по своя инициатива разкрие, че сътрудничи на Комисията, пред други предприятия, участващи в същия картел, на етап, на който е предвидено извършване на проверки на място на тези предприятия, положението е различно от това, което би било, ако тези предприятия бяха разбрали за сътрудничеството с Комисията поради съществуващи на практика трудности за посоченото предприятие да запази сътрудничеството си поверително.

- 49 Всъщност Комисията счита, че извършеното доброволно и по инициатива на предприятието разкриване на информация само по себе си е доказателство за нарушение на задължението за сътрудничество, освен ако по несъмнен начин се установи, че Комисията предварително изрично е разрешила информацията да бъде разкрита.
- 50 Общият съд приема, че в разглеждания случай това не е така, и поради това в точки 160 и 173 от обжалваното съдебно решение потвърждава, че Deltafina е нарушило задължението за сътрудничество, както Комисията е установила в точка 460 от мотивите на спорното решение.
- 51 Противно на поддържаното от Deltafina, тази преценка е правилна.
- 52 По-специално Deltafina не оспорва направената от Общия съд фактическа констатация, че Комисията не е дала предварително изрично разрешение за извършеното на 4 април 2002 г. по инициатива на това дружество разкриване на информация. При тези обстоятелства Общият съд не е бил длъжен изрично да отхвърли доводите на Deltafina, изложени с цел да се установи, че е имало съгласие относно това, че разкриването на сътрудничеството му е неизбежно.
- 53 Всъщност, след като е извършено по инициатива на дружеството, разкриването на информация на 4 април 2002 г. не е било неизбежно. Дори да се предположи, че Комисията е приела Deltafina да разкрие сътрудничеството си, ако се окаже принудено да го направи, това не може да оправдае извършеното по негова инициатива разкриване на информация и следователно да обори констатацията за извършено от това дружество нарушение на задължението му за сътрудничество. Следователно тези доводи са безпредметни.
- 54 Що се отнася до втората част от доводите, изложени в рамките на първото основание, а именно доводът за незаконосъобразна замяна на мотиви, видно от точки 143—145 от обжалваното съдебно решение, в тях Общият съд е извършил общ анализ на задължението за сътрудничество на предприятие, което иска да бъде окончателно освободено от глоба при приключване на административното производство. Това задължение за пълно, непрекъснато и експедитивно сътрудничество, предвидено в точка 11, буква а) от Известието относно сътрудничеството от 2002 г., включва по-специално задължение за предоставяне на цялата информация за всички обстоятелства, които са от значение за провежданото от Комисията разследване.
- 55 Освен това от точки 429, 449 и 459 от мотивите на спорното решение следва, че Комисията е взела предвид липсата на определени сведения, които предприятието е трябвало да предостави, отнасящи се по-специално до обстоятелствата около провеждането на срещата от 4 април 2002 г.
- 56 Така в точки 152—162 от обжалваното съдебно решение Общият съд само отговаря на доводите, изтъкнати от Deltafina пред него, изложени в точка 151 от това решение. Следователно Общият съд не е извършил никаква замяна на мотиви, поради което втората част от доводите на Deltafina следва да бъде отхвърлена.
- 57 Освен това, доколкото второто поддържано от Deltafina основание е, че Общият съд нарушил правото на това дружество на справедлив съдебен процес, тъй като, от една страна, в нарушение на членове 65 и 68 от своя процедурен правилник събрал устни показания от адвоката на Deltafina и от длъжностното лице на Комисията, натоварено с преписката, и от друга страна, в точка 159 от обжалваното съдебно решение се основал на показанията на едно от тези лица, без да ги съпостави с показанията на адв. J., когото не е разпитал като свидетел, следва да се посочи следното.

- 58 Най-напред е безспорно, че в съдебното заседание Общият съд е разпитал адв. R. и г-н V. E., в качеството им на участници в срещата от 14 март 2002 г., и г-н V. E., в качеството му на участник в телефонния разговор от 22 март 2002 г. Също така е безспорно, че Общият съд е питал тези лица какво според тях се е случило на посочената среща и се е обсъждало при посочения телефонен разговор, че разпитът не е бил проведен при спазване на процесуалния ред, установен с член 68 от Процедурния правилник на Съда, и че в заседанието Deltafina не е направило каквото и да е възражение в тази връзка.
- 59 В това отношение, от една страна, противно на поддържаното от Комисията, обстоятелството, че Deltafina не е направило никакво възражение в посоченото съдебно заседание, не води до недопустимост на второто основание (вж. в този смисъл решение Cogus UK/Комисия, C-199/99 P, EU:C:2003:531, т. 32 и 35).
- 60 От друга страна, както основателно отбелязва Комисията, е вярно, че често срещана законосъобразна практика на Общия съд е да разпитва по технически въпроси или във връзка със сложни фактически обстоятелства представляващите страните лица, на които са известни подробности от значение за делото.
- 61 В случая обаче, както отбелязва генералният адвокат в точки 116 и 117 от заключението си, въпросите, които Общият съд е задал на адв. R. и на г-н V. E., се отнасят до оспорвани факти, във връзка с които страните спорят. Освен това тези въпроси изобщо не са технически или отнасящи се до сложни обстоятелства, а и се установява, че адв. R. и г-н V. E. не са разпитани заради притежавани от тях особени технически познания.
- 62 При тези обстоятелства трябва да се установи, че Deltafina основателно поддържа, че като е разпитал неговия адвокат и длъжностното лице на Комисията, натоварено с преписката, за това какво според тях е уговорено на срещата от 14 март 2002 г. и при телефонния разговор от 22 март 2002 г., Общият съд се е отклонил от практиката си по този ред да задава определен тип въпроси, тъй като въпросите, които е задал, се отнасят до факти, подлежащи на установяване, ако е необходимо, със свидетелски показания при спазване на процедурата по член 68 от Процедурния правилник на Общия съд.
- 63 Противно обаче на поддържаното от Deltafina, това процесуално нарушение не нарушава правото му на справедлив съдебен процес.
- 64 Всъщност, както основателно отбелязва Комисията и противно на поддържаното от Deltafina, в точка 159 от обжалваното съдебно решение Общият съд е разгледал изявленията на натовареното с преписката длъжностно лице на Комисията единствено по съображения за изчерпателност и е основал разсъжденията си най-вече на писмените доказателства, разгледани в точки 153—158 от обжалваното съдебно решение, а именно по-специално докладите за срещата от 14 март 2002 г. и за телефонния разговор от 22 март 2002 г.
- 65 Както посочва и генералният адвокат в точка 120 от заключението си, Общият съд е можел да основе извода си и само на тези писмени доказателства.
- 66 По-специално, като се има предвид, от една страна, че посочените писмени доказателства изобщо не споменават за изрично направено от Deltafina уведомление за намерението му доброволно да разкрие, че сътрудничи на Комисията, нито за изрично дадено от Комисията разрешение да го направи и от друга страна, че такова изрично разрешение е от голямо значение както за Deltafina, така и за ползата от предвидените проверки, следва да се приеме, че Общият съд правилно е можел да приеме въз основа на посочените писмени доказателства, че не е направено уведомление и не е дадено разрешение.

- 67 Всъщност според постоянната съдебна практика Общият съд самостоятелно преценява евентуалната необходимост от допълване на данните, с които разполага по висящите пред него дела. Въпросът дали материалите по делото имат или нямат доказателствена стойност, се обхваща от неговата самостоятелна преценка на фактите, която не подлежи на контрол от страна на Съда в производството по обжалване, освен в случай на изопачаване на представените пред Общия съд доказателства или когато от съдържащите се в преписката документи е видно, че фактическите констатации на Общия съд са неточни (решение *Der Grüne Punkt — Duales System Deutschland/Комисия*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, т. 163 и цитираната съдебна практика)
- 68 При обстоятелствата в разглеждания случай обаче, като се има предвид, че *Deltafina* не е представяло никаква молба за разпит на свидетели и не твърди каквото и да е изопачаване на доказателствата, взети предвид от Общия съд, последният е можел да приеме, че не се налага разпит на адв. R. и адв. J. или на г-н V. E. като свидетели.
- 69 От изложеното следва, от една страна, че второто основание не може да бъде уважено по същество и от друга страна, че съображенията на Общия съд в точки 153—160 от обжалваното съдебно решение не са опорочени поради нарушаване на правото на защита.
- 70 При тези обстоятелства първото и второто основание трябва да бъдат отхвърлени.

По четвъртото основание

Доводи на страните

- 71 *Deltafina* иска от Съда да намали глобата, която му е била наложена, по същия начин, както е намалена глобата на *Dimon Italia*, за да се отстранят последиците от допуснатото от Комисията нарушение на принципа на равно третиране.
- 72 *Deltafina* счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че това искане, направено в съдебното заседание в първоинстанционното производство, е ново основание, което не почива върху правни и фактически обстоятелства, установени в хода на производството, и следователно е недопустимо. Всъщност доводите на *Deltafina* се основавали на съдебна практика, установена с решение *Nintendo и Nintendo of Europe/Комисия* (T-13/03, EU:T:2009:131) след приключване на писмената фаза на производството.
- 73 Комисията оспорва доводите на *Deltafina*.

Съображения на Съда

- 74 Както следва от член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд и от член 127, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, в хода на производството не могат да се въвеждат нови основания, освен ако те не почиват върху правни или фактически обстоятелства, установени в производството (определение *Argos/Комисия*, C-615/12 P, EU:C:2013:742, т. 35).
- 75 *Deltafina* обаче не е представило пред Общия съд нито едно доказателство, от което да е видно, че разглежданото основание почива върху правно обстоятелство, установено в хода на производството. Всъщност, както посочва генералният адвокат в точка 127 от заключението си, принципът на равно третиране, на който се позовава *Deltafina*, е общ принцип на правото на Съюза и според постоянната съдебна практика Съдът и Общият съд осигуряват спазването му по-специално когато става въпрос за глоби за нарушения на правото на конкуренцията.

- 76 Ето защо съдебно решение, уточняващо задълженията на Комисията, произтичащи от принципа на равно третиране, като решението, на което се позовава Deltafina, не би могло да се разглежда като ново правно обстоятелство, обосноваващо късното излагане на ново основание.
- 77 Следователно четвъртото основание трябва да се отхвърли.

По третото основание

Доводи на страните

- 78 Deltafina посочва, че производството пред Общия съд е продължило пет години и осем месеца, и уточнява, че от края на писмената фаза на производството до решението за откриване на устната фаза са изтекли четиридесет и три месеца. То счита, че това производство е продължило прекалено дълго, и моли Съда, като упражни правомощието си за пълен съдебен контрол, да отмени или да намали съществено наложената му глоба, за да отстрани последиците от нарушението на основното право на Deltafina да получи решение в разумен срок, гарантирано от член 41, параграф 1 и член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 79 Комисията оспорва доводите на Deltafina.

Съображения на Съда

- 80 Следва да се напомни, че при превишаването на разумния срок за постановяване на решение — което е процесуално нарушение, съставляващо и нарушение на основно право — засегнатото лице трябва да разполага с ефективно средство за правна защита, което да му осигурява подходяща компенсация (решение *Gascogne Sack Deutschland/Комисия*, C-40/12 P, EU:C:2013:768, т. 80).
- 81 Доколкото Deltafina иска отмяна на обжалваното съдебно решение и при условията на евентуалност — намаляване на размера на наложената му глоба, следва да се отбележи, че Съдът вече е постановявал, че когато няма никакви данни, които да сочат, че прекомерната продължителност на производството пред Общия съд е повлияла върху изхода на спора, неспазването на разумен срок за постановяване на решение не може да води до отмяна на обжалваното съдебно решение (решение *Gascogne Sack Deutschland/Комисия*, EU:C:2013:768, т. 81 и цитираната съдебна практика).
- 82 Тази съдебна практика се основава в частност на разбирането, че когато неспазването на разумен срок за постановяване на решение не е повлияло върху изхода на спора, отмяната на съдебното решение няма да отстрани последиците от допуснатото от Общия съд нарушение на принципа на ефективната съдебна защита (решение *Gascogne Sack Deutschland/Комисия*, EU:C:2013:768, т. 82 и цитираната съдебна практика).
- 83 В разглеждания случай Deltafina не представя пред Съда никакви данни, от които да личи, че неспазването от Общия съд на разумен срок за постановяване на решение може да е повлияло върху изхода на отнесеня до него спор.
- 84 Освен това, предвид необходимостта да се осигури спазването на правилата за конкуренция от правото на Съюза, Съдът не бива само поради това че не е спазен разумен срок за постановяване на решение, да дава възможност на жалбоподателя да оспорва основателността на глобата или размера ѝ, въпреки че всичките му възражения срещу констатациите на Общия

- съд относно размера на глобата и санкционираното с нея поведение са били отхвърлени (решение *Gascogne Sack Deutschland*/Комисия, EU:C:2013:768, т. 84 и цитираната съдебна практика).
- 85 Следователно, противно на поддържаното от *Deltafina*, третото основание не е годно да доведе до отмяна, макар и частична, на обжалваното съдебно решение.
- 86 Доколкото *Deltafina* иска отмяна или намаляване на наложената му глоба, за да се отчетат финансовите последици, произтекли за него от прекомерната продължителност на производството пред Общия съд, следва да се напомни, че Съдът приема, че неспазването от Общия съд на задължението му, произтичащо от член 47 от Хартата, за постановяване на решенията в разумен срок дава право да се иска обезщетение и следователно санкцията за това нарушение трябва да се търси чрез иск за обезщетение пред Общия съд, като този иск представлява ефективен способ за защита (решение *Gascogne Sack Deutschland*/Комисия, EU:C:2013:768, т. 87 и 89).
- 87 От изложеното следва, че Общият съд, който е компетентен по силата на член 256, параграф 1 ДФЕС, трябва да се произнася по такива искания за обезщетение в различен състав от този, който е разгледал спора, по който е проведено производството, чиято продължителност е сочена за укоримо голяма, и тези искания не може да се отнасят направо до Съда в рамките на производство по обжалване (решение *Gascogne Sack Deutschland*/Комисия, EU:C:2013:768, т. 90 и 96).
- 88 В това отношение следва да се напомни, че когато разглежда исокове за обезщетение, основани на твърдението, че е допуснал нарушение на член 47, втора алинея от Хартата, състоящо се в неизпълнение на изискванията във връзка със спазването на разумен срок за постановяване на решение, което представлява достатъчно тежко нарушение на правна норма, предоставяща права на частноправните субекти (вж. по-специално решение Комисия/CEVA и Pfizer, C-198/03 P, EU:C:2005:445, т. 63 и цитираната съдебна практика), Общият съд следва при преценката на посоченото неизпълнение да вземе предвид конкретните обстоятелства по всяко дело, каквито са сложността на спора и поведението на страните, основното изискване за правна сигурност в полза на икономическите оператори и целта за гарантиране на ненарушената конкуренция на вътрешния пазар, както това следва от точки 91—95 от решение *Gascogne Sack Deutschland*/Комисия (EU:C:2013:768).
- 89 Общият съд трябва също така да прецени дали е налице твърдяната вреда и дали има причинно-следствена връзка между нея и прекомерната продължителност на съдебното производство, както и да вземе предвид основните принципи в правните системи на държавите членки, приложими към разглеждането на исокове във връзка със сходни нарушения.
- 90 Същевременно, след като в конкретния случай, без да се налага представяне на доказателства от страните в това отношение, е очевидно, че Общият съд е допуснал достатъчно тежко нарушение на задължението си за постановяване на решение в разумен срок, Съдът може да констатира това нарушение.
- 91 Всъщност продължителността на производството пред Общия съд, а именно близо 5 години и 8 месеца, за която е допринесло по-специално това, че от края на писмената фаза на производството до съдебното заседание са изтекли 3 години и 7 месеца, не може да бъде обоснована нито от несъмнената сложност на делото, нито от обстоятелството, че шест адресата на спорното решение са подали жалби за отмяната му, нито от искането на *Deltafina* за представяне в писмената фаза на производството пред Общия съд на документ, с който разполага Комисията.

- 92 По съображенията, изложени в точки 81—87 от настоящото решение, обаче третото основание следва да се отхвърли.
- 93 Предвид всички гореизложени съображения жалбата следва да се отхвърли.

По съдебните разноски

- 94 По силата на член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски. Съгласно член 138, параграф 1 от този правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.
- 95 След като Deltafina е загубило делото и Комисията е направила искане за осъждането му, то трябва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **Осъжда Deltafina SpA да заплати съдебните разноски.**

Подписи